

nogle Hundekunster at lave med Børnene. At Børnene tage Stade ved en saadan Behandling, tror jeg, at enhver, som har haft med Børns Undervisning at gøre, let vil kunne forstaa. Hvis noget saadant har forebavet enten Regeringen ved Forslagets Fremførelse eller senere Udvalgets Medlemmer, vil jeg sige, at jeg saa ikke kan være med længere og i saa Tilfælde gerne vilde anbefale ærede Medlemmer af Udvalget at tage denne Sag til Overvejelse inden 3dje Behandling. For Resten er der et andet Spørgsmaal, som jeg maatte maa drage frem med det samme. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 1ste Valokreds siger, at Forældrene gerne ville have deres Børn til at gaa i disse Dvælseskoler, saa skal jeg dog sige, at Kommissionen har anført, at da de spurgte om, hvorledes Befolkningen stillede sig over for de omtalte Skoler ved Seminarierne, var det vel den almindelige Mening, at Undervisningen ved Kandidater ikke var fuldt saa god som den Undervisning, der i Almindelighed gives ved Folkeskolerne o. s. v.; saa det er tydeligt, at de ikke ere saa overhaands glade alligevel ved den Undervisning, som bydes der.

Det næste Punkt, som jeg gerne vilde have Lov til at omtale, er Frijeminiernes Stilling. Enhver, der har haft noget med Undervisning at gøre eller i det hele taget har befattet sig med Undervisningsspørgsmaal i den sidste Menneskealder, maa jo have lagt Mærke til, at der har gjort sig forskellige Retninger gældende. Nogle have holdt paa Statsundervisning, Statsdrift i det hele taget, medens andre have holdt paa mere fri Former; men jeg tror dog, at vi alle kunne være enige om, at den fri Bevægelse, der har været oppe paa Undervisningsvæsenets Omraade, har været til Gavn i det hele taget for det danske Folk. Vi kunne vel ogsaa her paa dette Omraade, hvor der er Tale om Læreres Uddannelse, alle sammen være enige om, at den Konkurrence, som har været mellem Statskole og Frikole, har været til Gavn for begge. Men nu lader det næsten til, som om man vil have Frijeminiernes Slaaede ihjel, eller man kan ogsaa sige lige det modsatte, nemlig at det næsten ser ud til, at man vil have Frijeminiernes gjort til Statsseminarier. Hvis Lovforslaget, som det foreligger her til anden Behandling, bliver vedtaget, gad jeg nok se den, der tør sige, at der bliver nogen væsentlig Forskel paa Frijeminiarier og Statsseminarier, og hvis man har været Illusioner derom i Forvejen, tænker jeg, at de ere tagne bort, da man i Gaar hørte den højtærede Minister udtale sig om det Spørgs-

maal. Det lille Holdpunkt, man i Udvalget vilde have, er, at man ikke vil have Regeringen til at føre Kontrol med Frijeminiariernes Lærerpersonele, saaledes som det er foreslaaet, men derimod med Lærertallet. Det lille Mindretal, hvortil jeg hører, mente, at det var for lidt, man vilde unde Frijeminiarier. Vi vilde unde Frijeminiarierne en meget større Ret, og jeg tænker, det kommer til at vise sig, at hvis man virkelig vil bevare Frijeminiarierne som Frijeminiarier, kommer man til, i alt Fald delvis, at gaa ind paa vor Tanke i saa Henseende. En stor Del af Udvalgets Medlemmer vil altsaa nøjes med at indlætte i Forslaget, at Regeringen skulde have Ret til, foruden at have Efterhyn med Undervisningslokaler og Apparater, kun at have Kontrol med Lærertallet i Stedet for Lærerpersonelet. Nu hørte man i Gaar den højtærede Minister udtale sig om det Spørgsmaal saaledes: at enten man har Conjurkommissionen eller Eksamenkommissionen, er Faren der alligevel, den Fare, som man har ment at forebygge, og som Ordføreren ogsaa har set, og som han vilde værge sig imod. Den højtærede Minister siger: Faren er der alligevel, enten man laver en Conjurkommission eller beholder Eksamenkommission; thi, siger han, normalt og i første Række er Spørgsmaalet om Lærertallet, men under særegne Forhold kan Kontrollen ogsaa komme til at omfatte mere, Lærerne vedrørende. Man ved jo imidlertid ikke, hvor tit disse særegne Forhold indtræde, men det er jo noget, som vi, naar vi saa det vedtaget i Rigsdagen, ikke behøve at bekymre os om. Thi jeg er vis paa, at hvis der er noget i Vejen med Lærerne paa et Frijeminiarium, kommer Skrivelsen derom ikke til at gaa igennem Folketinget. Det tør jeg dristig gaa ud fra. Naar vi først have vedtaget Loven, have vi ikke mere at skulle have sagt, og derfor skulle vi have overvejet, inden vi lade Sagen gaa fra os, at vi ikke lade noget staa, om hvilket vi have en klar Fornemmelser, at der slet intet rigtigt Hold er i det alligevel. Jeg vil gerne være med til at gøre det saaledes, at Frijeminiarier kunne blive ved at være, hvad de hidtil have været, nemlig Frijeminiarier. Nu kan det

Rettelser.

- Sp. 3528 L. 25 f. n.: „indsøret“ læs: „fastfæstet“.
 — — — L. 5-4 f. n.: „af Hensyn til . . . Børn“
 udgaar.